

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	SSO Magdalena Sajur-Kordula
Protokolant:	sekretarz sądowy Edyta Pronobis-Prońska

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w M.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

z udziałem zainteresowanego **Wspólnoty Mieszkaniowej nieruchomości (...) w M.**

o zawarcie umowy sprzedaży ciepła

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 16 października 2013 r. Nr (...)

I. oddala odwołanie,

II. zasądza od Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w M. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360,00 (trzysta sześćdziesiąt) złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Magdalena Sajur-Kordula

Sygn. akt XVII AmE 126/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 października 2013 r., o nr (...), na podstawie art. 8 ust. 1, art. 5 ust. 1 i 2 i art. 30 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (dalej: PE) w zw. z art. 104 k.p.a., po rozpatrzeniu wniosku Wspólnoty Mieszkaniowej nieruchomości (...) w M. o rozstrzygnięcie w trybie art. 8 ust. 1 PE sporu ze Spółdzielnią Mieszkaniową (...) w M. dotyczącego odmowy zawarcia umowy sprzedaży ciepła, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki orzekł zawarcie pomiędzy Wspólnotą Mieszkaniową nieruchomości (...) w M. a Spółdzielnią Mieszkaniową (...) w M. umowy sprzedaży ciepła, stanowiącej załącznik do decyzji.

Powyższa decyzja została oparta na następujących ustaleniach i rozważaniach:

W dniu 15 listopada 2011 r. do (...) Oddziału Terenowego Urzędu Regulacji Energetyki w S. wpłynął wniosek Wspólnoty Mieszkaniowej nieruchomości (...) w M. o rozstrzygnięcie przez Prezesa Urzędu, w trybie art. 8 ust. 1 PE, sporu ze Spółdzielnią Mieszkaniową (...) w M. oraz orzeczenie w formie decyzji administracyjnej umowy sprzedaży ciepła z tym podmiotem.

W budynku oznaczonym nr (...) w M. Wspólnota posiada 18 lokali o łącznej powierzchni użytkowej 768 m⁽²⁾, a zadeklarowane zapotrzebowanie na moc cieplną wynosi 0,18 MW.

Według ustaleń organu, Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) powstała na terenie dawnego kombinatu (...) w M., przejmując jego infrastrukturę. Spółdzielnia świadczy usługi (także niezwiązane z dostarczaniem ciepła) podmiotom tam funkcjonującym. Zapewnia media, w tym ciepłą wodę i ogrzewanie dla 12 budynków, a do 3 budynków dostarcza media bez c.w. i c.o. (budynki te mają własne ogrzewanie). Spółdzielnia eksploatuje dwie kotłownie gazowe w M. - jedną o mocy 0,732 MW, a drugą o mocy 0,720 MW. Z uwagi na wielkość mocy wykorzystywanych źródeł ciepła (poniżej 5 MW), Spółdzielnia nie posiada koncesji ani promesy koncesji na prowadzenie działalności gospodarczej związanej z dostarczaniem ciepła. W ocenie organu, Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) niewątpliwie posiada status przedsiębiorstwa energetycznego.

Prezes URE ustalił również, że na terenie M. nie ma innego dostawcy ciepła. Strony nie mają zawartej umowy na dostawę ciepła, a sprzedaż odbywa się przez czynności dorozumiane (konkludentne). Wspólnota Mieszkaniowa uiszcza terminowo umówione na początku postępowania spornego należności i opłaca co miesiąc zaliczkę na c.o. oraz podgrzanie wody. W dotychczas wystawianych fakturach VAT określono stawkę podatku VAT jako „zwolnione”, natomiast w lipcu 2013 r. Spółdzielnia wystawiła faktury korygujące za dotychczas dostarczone ciepło, z uwzględnieniem podatku VAT w wysokości 23 %.

Organ regulacyjny uznał się za właściwy do rozstrzygnięcia pomiędzy stronami sporu, co do treści umowy sprzedaży ciepła. Ustalając treść umowy Prezes URE oparł się na projekcie opracowanym przez Spółdzielnię Mieszkaniową (...), z przyjęciem tych spostrzeżeń i uwag stron, które uznał za słuszne i celowe dla obowiązywania umowy. Prezes Urzędu podkreślił przy tym, że decyzja wydawana w trybie art. 8 ust. 1 PE ma charakter konstytutywny i wywiera skutek na przyszłość od chwili jej wydania, co oznacza, że nie dotyczy ona zaszłości pomiędzy stronami i nie przesądza o charakterze dotychczas stosowanej ceny.

(decyzja wraz z załącznikiem, k. 4-14).

W dniu 31 października 2013 r. (data stempla pocztowego) odwołanie od powyższej decyzji wniosła Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w M., zaskarżając decyzję w całości oraz wnosząc o uchylenie decyzji w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zaskarżonej decyzji zarzucono:

- wadliwe przyjęcie, że stronie powodowej przysługuje status przedsiębiorstwa energetycznego,
- brak poczynienia ustaleń, czy istnieją inne alternatywne źródła zaopatrzenia w energię cieplną budynku Wspólnoty Mieszkaniowej,
- wadliwe ustalenie stawek opłat należnych powódce od Wspólnoty Mieszkaniowej jako odbiorcy energii cieplnej.

(odwołanie, k. 15-18).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 18 lutego 2014 r. (data stempla pocztowego) – stwierdzając brak podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji i podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji - Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

(odpowiedź na odwołanie, k. 30-32).

W piśmie procesowym, datowanym na dzień 22 stycznia 2015 r., powodowa Spółdzielnia Mieszkaniowa wskazała na istotną zmianę stanu faktycznego sprawy, polegającą na tym, iż aktualnie Wspólnota Mieszkaniowa nie jest

już zainteresowana zawarciem umowy z powódką, wobec rezygnacji z dostawy energii cieplnej od Spółdzielni oraz podjęcia działań zmierzających do przyłącza lokali znajdujących się w nieruchomości Wspólnoty do sieci przedsiębiorstwa energetycznego świadczącego usługi w zakresie dostaw paliwa gazowego. W ocenie strony powodowej, okoliczności te czynią postępowanie w przedmiocie zawarcia między stronami umowy sprzedaży ciepła bezprzedmiotowym.

(pismo Spółdzielni Mieszkaniowej (...), k. 61-62).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w M. (dalej: Spółdzielnia) eksploatuje dwie kotłownie gazowe w M., o mocy 0,732 MW oraz 0,720 MW. Ze względu na wielkość mocy wykorzystywanych źródeł ciepła (poniżej 5 MW), Spółdzielnia nie dysponuje koncesją ani promesą koncesji na prowadzenie działalności gospodarczej związanej z dostarczaniem ciepła.

(dowód: okoliczność bezsporna; oświadczenie Spółdzielni Mieszkaniowej (...), k. 39 i 76 akt admin.).

Spółdzielnia świadczy usługi związane z dostarczaniem ciepła pochodzącego z ww. źródeł. Usługi te świadczyła, m.in. na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej nieruchomości (...) w M.. Sprzedaż ciepła odbywała się bezumownie.

(dowód: okoliczności bezsporne; oświadczenie Spółdzielni Mieszkaniowej (...), k. 39 i 76 akt admin.).

Wobec zaistnienia pomiędzy stronami sporu, w zakresie treści umowy sprzedaży ciepła, wnioskiem z dnia 8 listopada 2011 r. Wspólnota Mieszkaniowa wystąpiła do Prezesa URE o jego rozstrzygnięcie w trybie art. 8 ust. 1 PE.

(dowód: wniosek o rozstrzygnięcie sporu dotyczącego odmowy zawarcia umowy sprzedaży ciepła, k. 1-4 akt admin.).

W dniu 16 października 2013 r. Prezes URE wydał decyzję, którą orzekł zawarcie pomiędzy Wspólnotą Mieszkaniową nieruchomości (...) w M. a Spółdzielnią Mieszkaniową (...) w M. umowy sprzedaży ciepła. Decyzja ta została zaskarżona w niniejszym postępowaniu.

Pismem z dnia 23 kwietnia 2014 r. zarządca nieruchomości (...) w M. - Administracja (...) Sp. z o.o. Oddział w S. zawiadomiła Spółdzielnię Mieszkaniową (...), że z dniem 1 maja 2014 r. Wspólnota Mieszkaniowa nieruchomości (...) w M. rezygnuje z dostaw energii cieplnej, dostarczanej z lokalnej kotłowni do zasobów mieszkaniowych Wspólnoty przez przedsiębiorstwo (...) w M..

(dowód: kserokopia pisma, k. 63).

Uchwałą z dnia 27 kwietnia 2014 r., w sprawie zmiany sposobu ogrzewania lokali we Wspólnocie Mieszkaniowej nieruchomości (...) w M., Wspólnota ta zrezygnowała z dostaw energii cieplnej, dostarczanej z lokalnej kotłowni przez przedsiębiorstwo (...) w M. (§ 1 ust. 1). W § 1 ust. 2 uchwały przewidziano, że Wspólnota wystąpi do przedsiębiorstwa energetycznego świadczącego usługi w zakresie dostaw paliwa gazowego, celem przyłączenia lokali mieszkalnych nieruchomości (...) w M. do sieci gazowej.

(dowód: kserokopia uchwały, k. 65).

Powyżej opisany stan faktyczny znajduje uzasadnienie we wszystkich przeprowadzonych dowodach, powołanych przy ustalaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, które uznano za spójne, logiczne i wiarygodne.

Sąd oddalił wniosek dowodowy powoda o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu:

- z zeznań świadków wymienionych w pkt 3 odwołania na okoliczność sposobu wykorzystania kotłowni przez Spółdzielnię Mieszkaniową (...) w M. dla własnych potrzeb, dostarczaniu ciepła wyprodukowanego w kotłowni powódki członkom spółdzielni, nie prowadzeniu przez powódkę działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania, dystrybucji paliw albo energii lub obrotu nimi

- oraz dowodu z opinii biegłych sądowych (w tym biegłego z zakresu rachunkowości) na okoliczność sposobu wykorzystania kotłowni przez powódkę, parametrów sieci i mocy kotłowni powódki, a także na okoliczność kosztów wytwarzania i dostarczania ciepła przez powódkę, kosztów ponoszonych przez powódkę na utrzymanie i eksploatację kotłowni, kosztów opomiarowania instalacji budynku Wspólnoty Mieszkaniowej (...) w M., wyliczenia stawek opłat za ciepło, jakie Spółdzielnia winna naliczać od Wspólnoty tytułem dostarczania ciepła,

ponieważ okoliczności te nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, zaś podnoszona w tezach dowodowych okoliczność sposobu wykorzystywania kotłowni przez Spółdzielnię Mieszkaniową (...) była bezsporna.

Wniosek o przesłuchanie strony powodowej podlegał natomiast oddaleniu z tego względu, że nie jest wiadomym, na jakie okoliczności miałby ten dowód zostać przeprowadzony. Wniosek dowodowy powinien zawierać dokładnie określoną tezę dowodową, wskazującą na to, jakie fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy mają zostać wykazane i za pomocą jakiego środka dowodowego. Natomiast wniosek powoda nie spełnia tych wymogów, pomimo, iż sformułował go fachowy pełnomocnik w osobie radcy prawnego. Nadto, należy wskazać, że w świetle art. 299 k.p.c., dowód z przesłuchania stron ma charakter subsydiarny i co do zasady, powinien być przeprowadzony dopiero wówczas, gdy po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. W ocenie Sądu Okręgowego, w niniejszej sprawie taka potrzeba nie wystąpiła.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie powoda okazało się bezzasadne.

Powód powołując się na brak podstaw do orzeczenia przez Prezesa URE umowy sprzedaży ciepła, podniósł w pierwszej kolejności, że nie jest on przedsiębiorstwem energetycznym w rozumieniu z art. 3 pkt 12 Pe. Zgodnie z definicją ustawową zawartą w tym przepisie, przedsiębiorstwo energetyczne to podmiot prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania, dystrybucji paliw albo energii lub obrotu nimi.

Bezsporne jest, że Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w M. w dacie wydania decyzji nie posiadała koncesji na wytwarzanie i koncesji na przesyłanie i dystrybucję energii. Jest to jednak okoliczność nie mająca znaczenia dla oceny, czy jest ona przedsiębiorstwem energetycznym. Dla uznania danego przedsiębiorcy za przedsiębiorstwo energetyczne istotne jest czy jest on przedsiębiorstwem w rozumieniu art. 55¹ k.c. oraz czy faktycznie prowadzi działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu, przetwarzaniu, magazynowaniu, przesyłaniu, dystrybucji paliw lub energii i obrotu nimi. Przepis art. 55¹ k.c. zawiera definicję przedsiębiorstwa w ujęciu przedmiotowym i jest to zespół składników materialnych i niematerialnych przeznaczonych do realizacji określonych zadań gospodarczych. Niewątpliwie spółdzielnia mieszkaniowa spełnia kryteria z powyższego przepisu, stanowiąc zespół składników służących jej do wypełnienia zadań gospodarczych. Powód prowadzi również faktycznie działalność gospodarczą, polegającą na wytwarzaniu ciepła oraz dostarczaniu go innym podmiotom, niż członkowie spółdzielni.

Słusznie więc Prezes URE uznał powoda za przedsiębiorstwo energetyczne i tym samym był legitymowany do orzeczenia decyzją umowy z odbiorcą, przy zaistnieniu przesłanek wynikających z prawa energetycznego.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 Pe w sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, umowy o świadczenie usług transportu gazu ziemnego, umowy o świadczenie usługi skraplania gazu ziemnego oraz umowy kompleksowej, a także w przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii, rozstrzyga Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek strony.

Prezes URE słusznie uznał, że sprawa z wniosku Wspólnoty Mieszkaniowej nieruchomości (...) w M., nadaje się do rozpoznania w powyższym trybie, z uwagi na faktyczne dostarczanie ciepła przez Spółdzielnię i brak pisemnej umowy między stronami regulującej te dostawy. Niemożność zawarcia umowy wynikała ze sporu pomiędzy stronami, co do jej treści.

Kolejny zarzut powoda podniesiony w odwołaniu, dotyczył samej treści umowy, kwestionował on określone w niej stawki za energię.

Przede wszystkim podkreślenia wymaga okoliczność, że orzekając umowę Prezes URE oparł się na projekcie złożonym przez powoda, którego treść została dostosowana do przepisów prawa energetycznego oraz rozporządzeń wykonawczych. Zawarł wszelkie niezbędne jej elementy, wynikające z art. 5 ust. 1 Pt. W § 4 umowy określono cenę usługi za ciepło, jaką będzie zobowiązana uiszczać wspólnota. Spółdzielnia nie ustaliła dla siebie taryfy, nie przedstawiła również danych, zgodnie z rozporządzeniem taryfowym t.j.

1. planowanych rocznych kosztów wykonywania działalności gospodarczej w zakresie zaopatrzenia w ciepło
2. planowanej wielkości mocy zamówionej cieplnej podanej dla wszystkich odbiorców ciepła łącznie ze spółdzielcami
3. planowanej rocznej sprzedaży ciepła w GJ.

W tej sytuacji Prezes URE ustalił cenę w drodze analizy porównawczej, uznając za najbardziej zbliżone i działające w podobnych warunkach przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w D., którego taryfa została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa (...) z 2013r. poz. 2992. Prezes URE w sposób jednoznaczny wyjaśnił przyczyny zarówno zastosowania analizy porównawczej, jak również podobieństwo przedsiębiorstwa uwzględnionego do porównań. Powołanie przez Sąd biegłego, który wyliczyłby wysokość taryfy dla powoda jest zbędne wobec wycofania się Wspólnoty Mieszkaniowej z zamiaru odbioru ciepła od powoda, brak jest więc danych dotyczących planowanej wielkości sprzedaży, czy też planowanej wielkości mocy.

Jednocześnie brak jest podstaw do uchylenia decyzji i umorzenia postępowania z tego powodu, gdyż decyzja reguluje współpracę pomiędzy stronami przez pewien zamknięty okres, a jak wyżej wskazano powód nie wykazał, aby decyzja w tym zakresie była wadliwa.

Biorąc powyższe pod uwagę, na mocy art. 479⁵³ § 1 k.p.c. oddalono odwołanie.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu oparto na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.